

תת"ע 3008/09/20 - מדינת ישראל נגד נסיס דב

בית משפט השלום לתעבורה במחוז תל-אביב (בת-ים)

תת"ע 3008-09-20 מדינת ישראל נ' נסיס דב

בפני כבוד השופטת שרית קריספין
המשיבה (מאשימה)
נגד
המבקש (נאשם)
החלטה
מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד אלדר
נסיס דב

בפני בקשה להטלת הוצאות הנאשם בתיק זה, על המשיבה, מכוח הסמכות הקבועה בסעיף 80 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן - חוק העונשין).

הרקע העובדתי

כנגד המבקש נרשמה, ביום 12.2.20, הודעת תשלום קנס (להלן - הדו"ח), בגין עבירה של סטיה שהפריעה לתנועה, בניגוד לתקנה 40(א) לתקנות התעבורה.

המבקש הגיש בקשה להישפט בגין הדו"ח, התייצב לראשונה בבית המשפט ביום 18.10.20 וכפר בעבירה.

התיק נקבע לשמיעת ראיות ליום 10.11.20 ובמועד זה, לאחר שעד התביעה, עורך הדו"ח, רס"מ שגיא קונטרוביץ, העיד ונחקר והצדדים צפ בסרטון שצולם על ידי המבקש, המלצתי למשיבה לשקול בשנית את המשך ההליכים בתיק ולאחר הפסקה קצרה, חזרה בה המשיבה מן האישום והמבקש זוכה.

ביום 11.11.20, הגיש המבקש את הבקשה שבפני ואילו המשיבה, אחרי שתי ארכות למתן תגובה, בחרה שלא להגיש את תגובתה.

טענות המבקש

בתמצית, טוען המבקש, כי לא היה כל מקום לרישום הדו"ח ועיכובו על יד עד התביעה, בייחוד בשל העובדה כי היה בדרכו לבדיקה רפואית חשובה של בתו, נכה בשיעור של 188%, כעולה מהמסמכים המצורפים לבקשה ומקום בו לא היה בסיס ראיתי לאישום, הרי שנגרמו למבקש נזקים ויש מקום להורות על פיצויו.

יודגש, כי המבקש לא צירף לבקשתו מסמכים המעידים על כך שהיה בדרך לבדיקה של בתו, כנטען, אלא מסמכים רפואיים ממועד אחר, המעידים על מצבה הרפואי.

דין והכרעה

עמוד 1

ברע"פ 4121/09, שגיא נ' מדינת ישראל, סקר בית המשפט העליון את ההלכה הנוהגת באשר להטלת הוצאות הגנת נאשם על המדינה, בהקשר להליך בבית המשפט לתעבורה וקבע כך:

"מנוסח סעיף 80 לחוק העונשין עולות שתי עילות שבהתקיימן עשוי נאשם אשר זוכה בדין לזכות בפיצוי. העילה האחת, עניינה כי לא היה יסוד להאשמתו של הנאשם, ואילו השניה עניינה בכך שהתקיימו "נסיבות אחרות המצדיקות זאת" ... אולם חשוב להדגיש כי "גם מי שחלף על פני אחת משתי משוכות אלה אינו זכאי לפיצוי אוטומטי. לשון הסעיף קובעת כי בית המשפט 'רשאי (... לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו ופיצוי על מאסרו או מעצרו'". סעיף זה הוא אתר של איזון בין שיקולים נוגדים. מחד יש להביא בכלל חשבון הנזק שנגרם לנאשם בעקבות ההליך הפלילי שנכפה עליו... הליך פלילי מביא עמו פעמים רבות גם פגיעה בקניינו של הנאשם, באשר הוא כרוך ברגיל בעלויות כספיות ניכרות, בין אם על שום הצורך לממן את הוצאות ההגנה המשפטית, בין אם לאור פגיעה אפשרית ביכולת ההשתכרות של הנאשם, לאורך המשפט ולפעמים גם לאחריו. מאידך, יש להביא בכלל חשבון את האינטרס הציבורי המשמעותי באכיפת החוק. לציבור בכללותו יש אינטרס משמעותי כי גורמי אכיפת החוק יעשו את מלאכתם נאמנה ללא חשש, למען שמירתה של מדינת ישראל כמדינת חוק".

עוד נקבע כי: "העילה "לא היה יסוד להאשמה" היא עילה מתוחמת צרה ודווקנית ביותר. הטוען לקיומה של עילה זו צריך להוכיח "מצב קיצוני של אי סבירות בולטת" בהעמדתו לדין ולא די בחוסר סבירות סתם .. גישתו של בית משפט זה היא שלרשויות התביעה מרחב שיקול דעת רחב ביותר בבחינת הראיות, ולכן התערבותו של בית משפט זה בשיקול הדעת של רשויות התביעה בדבר חומר הראיות תהא מצומצמת מאד, ותתאפשר רק מקום בו העמדה בדבר משקל הראיות תהא בלתי סבירה בעליל ובאופן קיצוני".

ככלל, נאמר בענין שגיא לעיל, כי הליך בבית המשפט לתעבורה, נמצא ברף התחתון של פגיעה בזכויות נאשם.

באשר לחלופה הראשונה, לא היה יסוד להאשמתו של הנאשם, הרי שסעיף 62 (א) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב - 1982, קובע בזו הלשון:

"ראה תובע שהועבר אליו חומר החקירה שהראיות מספיקות לאישום אדם פלוני, יעמידו לדין, זולת אם היה סבור שאין במשפט עניין לציבור...".

אבן הבוחן, הנה, איפוא, קיומו של סיכוי סביר להרשעה, קרי: בחינת חומר הראיות הגולמי והערכת סיכויי ההרשעה על פיו.

בענייננו, העבירה שיוחסה למבקש, הנה "סטייה המפריעה לתנועה" ואילו בדו"ח, אין כל התייחסות לקיומה של הפרעה כלשהי לתנועה, יסוד מהותי בעבירה, על פי לשון החוק.

מן האמור ניתן ללמוד, כי ייתכן כי בחינה מדוקדקת יותר של הראיות, בטרם הגשת כתב האישום, הייתה מובילה את התובע למסקנה המתבקשת, כי אין די ראיות להרשעת המבקש.

מכל האמור לעיל, אני קובעת כי ספק אם היה "סיכוי סביר להרשעה", עת הוגש כתב האישום כנגד המבקש, אך בוודאי שאין המדובר במצב קיצוני של אי סבירות בולטת, כאמור בעניין שגיאל לעיל.

באשר לעילה השנייה בדבר "נסיבות אחרות המצדיקות" פיצוי, קבע בית המשפט העליון בענין שגיאל, כי היא: "מתאפיינת בעמימות שנועדה להקנות לבית המשפט שיקול דעת רחב האם יש מקום להעניק פיצוי לנאשם שזוכה... ישנם שלושה סוגים של נסיבות: נסיבות שעניינן הליכי-המשפט בכללם; אופי זיכוי של הנאשם ונסיבותיו האישיות של הנאשם (נסיבות חיצוניות למשפט)".

דברים דומים, אמר כבוד הש' גובראן בע"פ 1442/12 פלוני נ' מדינת ישראל .

עוד אמר בית המשפט העליון בעניין שגיאל לעיל: "בסיכומו של דבר, חשוב לחזור ולהדגיש כי סעיף 80 נוקט בנוסח כי בית המשפט "רשאי" לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו. המילה רשאי איננה בגדר סרח עודף מילולי מיותר, היא באה לסייג ולהקנות לבית המשפט שיקול דעת בגדרי סעיף 80, בו שיקולים רבים מתחרים על הבכורה, ולמתן הפיצוי יכולות להיות השלכות רוחב שיש להביא בכלל חשבון".

למעשה, די בעובדה כי המשיבה לא טרחה להגיש את תגובתה, על מנת להיעתר לבקשה, אך כמפורט לעיל, מצאתי כי יש מקום לקבל את בקשת המבקש, גם לגופה ובמכלול הנסיבות בעניינו של המבקש, כפי שפורטו לעיל, אני רואה הצדקה לחיוב המשיבה בהוצאות הגנתו של המבקש.

לסיכום, אני מורה למשיבה לשלם למבקש סך של 1990 ₪ וזאת עד ליום 3.2.21.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, י"ז כסלו תשפ"א, 03 דצמבר 2020, בהעדר הצדדים.